

ТАИЯАИТА

Proprietar: Karl Konrad Koresander

Inscripția de mai sus se afla pe ușa de sticlă a unei prăvălioare, dar firește că arăta așa numai când priveai din interiorul încăperii cam întunecoase prin geam afară, spre stradă.

Era o dimineață de noiembrie rece și cenușie și ploua cu găleata. Picăturile se prelingeau pe fereastră și peste literele întortocheate. Tot ce se putea zări prin geam era doar un zid pătat de ploaie pe partea opusă a străzii.

Dintr-odată ușa fu deschisă atât de violent, că micuțul ciorchine de clopoței de alamă atârnat deasupra ei se porni să sune cu zgomot și nu se mai liniști multă vreme.

Făptașul zarvei era un băiețel gras, de vreo zece sau unsprezece ani. Părul castaniu-închis îi atârna ud peste față, haina îi era leoarcă de ploaie și picura, iar peste umăr purta un ghiozdan prins de o curea. Băiețelul era cam palid și găfâia, dar, spre deosebire de graba de care dăduse dovadă până atunci, rămase acum încremenit în pragul ușii deschise.

În fața lui se afla o încăpere lungă și îngustă, ce se pierdea spre fund în semiîntuneric. De-a lungul pereților, până sus la tavan, erau rafturi înțesate cu cărți de toate mărimile și de toate formele. Pe podea se îngrămădeau maldăre de tomuri uriașe, iar pe câteva mese se înălțau stive de cărți mai mici, legate în piele și cu cotorul auriu. Din spatele unui zid de cărți înalt cât un stat de om, în

celălalt capăt al încăperii, se zărea lumina unei lămpi. Iar printre razele ei se ridica din când în când câte un rotocol de fum, se dilata și apoi se topea mai sus în întuneric. Semăna cu semnalele prin care indienii își transmiteau veștile de pe un munte pe altul. Era limpede că acolo ședea cineva, și într-adevăr băiatul auzi acum un glas spunându-i destul de răstit de după zidul de cărți:

— N-aveți decât să vă mirați stând înăuntru sau afară, dar închideți ușa. Trage.

Băiatul ascultă și închise ușa încetișor. Apoi se apropie de zidul de cărți și privi cu băgare de seamă în spatele lui. Într-un fotoliu înalt din piele roasă ședea un bărbat îndesat și greoi. Era îmbrăcat în straie negre mototolite, uzate și parcă prăfuite. Burta îi era ținută laolaltă de o vestă înflorată. Avea o chelie mare și doar peste urechi i se zbârlea câte un smoc de peri albi. Fața îi era roșie și te ducea cu gândul un bulldog rău. Pe nasul borcănat purta ochelari mici cu ramă de aur. Bărbatul mai fuma și o lulea curbată, care-i atârna din colțul gurii, astfel că toată gura i se strâmbase într-o parte. Pe genunchi ținea o carte pe care probabil tocmai o citea, căci, închizând-o, își lăsase arătătorul gros al mâinii stângi între paginile ei – oarecum în chip de semn de carte.

Acum își scoase ochelarii cu dreapta și îl examină pe băiețelul gras care stătea în fața lui cu hainele picurând; uitându-se la el, își miji ochii, ceea ce îl făcea să semene și mai tare cu un câine pregătit să muște. Apoi mormăi:

— Ce mai flecușteț!

Pe urmă deschise din nou cartea și continuă să citească.

Băiatul nu prea știa ce să facă, de aceea rămase pe loc și-l privi cu ochi mari pe bărbat. În sfârșit, acesta închise iar cartea – ca mai înainte, lăsând degetul între pagini – și mârâi:

— Ascultă, băiete, eu nu pot să sufăr copiii. E drept că în ziua de azi toată lumea face mare caz de voi – dar eu nu! Nu sunt absolut deloc un prieten al copiilor. Pentru mine copiii nu sunt nimic altceva decât niște prostovani gălăgioși, niște nesuferiți care strică totul, murdăresc cărțile cu dulceață și le rup paginile, și nu se sinchiesc defel că cei mari ar putea să aibă și ei grijile și necazurile lor. Ți-o spun numai ca să știi de la bun început la ce să te aștepți. Și să mai știi că la mine nu există cărți pentru copii, iar alte cărți nu-ți vând. Asta e, și sper că ne-am înțeles!

Spusese toate acestea fără să scoată luleaua din gură. Apoi deschise din nou cartea și continuă să citească.

Băiatul înclină din cap în tăcere și dădu să plece, dar pe undeva i se părea că nu putea accepta fără replică această cuvântare, așa că se mai întoarse o dată și spuse încet:

— Dar nu sunt chiar toți așa.

Omul își ridică încet privirile și își scoase din nou ochelarii.

— Tot mai ești aici? Ia spune-mi, ce-ar trebui să fac ca să scap de unul ca tine? Ce lucru atât de important mai aveai de spus?

— Nimic important, răspunse băiatul încă și mai încet. Voiam doar... Nu toți copiii sunt așa cum ați spus.

— Vasăzică, așa!

Prefăcându-se mirat, bărbatul își ridică sprâncenele:

— Probabil că tu însuși ești marea excepție, nu?

Grăsuțul nu mai știu ce să răspundă. Doar ridică ușor din umeri și se întoarse din nou, dând să plece.

— Dar unde-i buna-cuviință? mai auzi în spatele său vocea morocănoasă. N-ai niciun pic de bună-cuviință, căci altfel s-ar fi convenit să te recomanzi cel puțin...

— Mă numesc Bastian, spuse băiatul. Bastian Balt-hasar Bux.

— Un nume cam curios, mârâi bărbatul, cu acești trei de B. În sfârșit, tu n-ai nicio vină, nu ți-ai dat tu numele. Eu mă numesc Karl Konrad Koreander.

— Sunt trei de K, spuse serios băiatul.

— Hm, mormăi bătrânul, e-adevărat!

Pufăi câțiva norișori.

— În sfârșit, n-are nicio importanță cum ne numim, că tot n-o să ne mai vedem. Aș mai vrea însă să știi un singur lucru, anume de ce-ai pătruns adineauri cu atâta larmă în prăvălia mea. Mi se pare că fugeai de ceva. Așa e?

Bastian aprobă din cap. Fața lui rotundă părea acum și mai palidă, iar ochii lui încă și mai mari.

— Probabil că ai jefuit casa de bani dintr-o prăvălie, presupuse domnul Koreander, sau ai dărmănat vreo bătrână, sau ai făcut altceva ce faceți de-alde voi în ziua de azi. Nu cumva te urmărește poliția, băiete?

Bastian dădu din cap că nu.

— Hai, dă-i drumul, continuă domnul Koreander, spune drept de cine ai fugit?

— De ceilalți.

— De care ceilalți?

— De copiii din clasa mea.

— De ce?

— Nu... Nu mă lasă-n pace.

— Dar ce-ți fac?

— Mă pândesc în fața școlii.

— Și pe urmă ?

— Pe urmă strigă tot soiul de lucruri, mă înghiontesc și îmi bat joc de mine.

— Și tu te lași?

Domnul Koreander îl privi câțva timp dezaprobator pe băiat, apoi îl întrebă:

— De ce nu le arzi câte un pumn zdravăn?

Bastian îl privi cu ochi mari.

— Nu... nu-mi place așa ceva. Și pe urmă... nici nu știu să boxez bine.

— Da' cu trânta cum stai? se interesă Koreander. Cu alergarea, înotul, fotbalul, gimnastica? Nu te pricepi la nimic din toate astea?

Băiatul dădu din cap că nu.

— Cu alte cuvinte, spuse domnul Koreander, ești un mototol, nu-i așa?

Bastian ridică din umeri.

— Dar de vorbit știi să vorbești, își dădu cu părerea Koreander. De ce nu le răspunzi când îți bat joc de tine?

— Am făcut asta o dată...

— Și?

— M-au aruncat într-o ladă de gunoi și au ferecat capul. Două ore a trebuit să strig până m-a auzit cineva.

— Hm, mormăi domnul Koreander, și acum nu mai îndrăznești.

Bastian aprobă din cap.

— Prin urmare, constată domnul Koreander, pe lângă toate celelalte mai ești și fricos.

Bastian își lăsă capul în jos.

— Probabil că ești un tocilar cumplit, așa-i? Cel mai bun din clasă, numai cu note de zece, preferatul tuturor profesorilor, nu?

— Nu, spuse Bastian tot cu ochii în podea, anul trecut am rămas repetent.

— Doamne Dumnezeule, strigă domnul Koreander, așadar, nereușită pe toată linia!

Bastian nu răspunse nimic. Stătea doar locului. Brațele îi atârnavă, hainele picurau.

— Și cam ce strigă atunci când își bat joc de tine? voi să știe domnul Koreander.

— Ah... tot soiul de lucruri.

— De pildă?

— Bastian! Rotogoală! Sta pe oală, oala se spargea, Bastian zicea: De vină-i greutatea mea!

— Nu-i prea hazos, spuse domnul Koreander, și altceva?

Bastian ezită înainte de a enumera:

— Aiurilă, măi Prostilă... Balivernosu... Mincinosu...

— Aiurilă? De ce?

— Uneori vorbesc de unul singur?

— Și cam ce vorbești de unul singur?

— Îmi imaginez povești, nascocesc nume și cuvinte care încă nu există, și tot așa.

— Și ți le povestești ție însuși? De ce?

— Păi dacă nu-i nimeni pe care să-l intereseze așa ceva. Domnul Koreander tăcu o vreme, dus pe gânduri.

— Și ce spun părinții tăi despre toate acestea?

Bastian nu răspunse imediat. Abia după un timp șopti:

— Tata nu spune nimic, niciodată nu spune nimic. Totul îi e indiferent.

— Și mama?

— Mama... Nu mai e.

— Părinții tăi au divorțat?

— Nu, spuse Bastian, mama a murit.

În acest moment sună telefonul. Domnul Koreander se ridică din fotoliu cu oarecare efort și își târșâi pașii până într-un mic cabinet din spatele prăvăliei. Ridică receptorul și Bastian auzi nedeslușit cum domnul Koreander își spunea numele. Pe urmă ușa cabinetului se

închise și nu se mai auzi nimic altceva decât un murmur înăbușit.

Bastian stătea locului și nu-și dădea câtuși de puțin seama ce se întâmplase cu el și de ce spusese și recunoscuse toate acestea. Nu putea suferi să i se pună atâtea întrebări. Amintindu-și dintr-odată că va ajunge mult prea târziu la școală, îl trecură căldurile, da, sigur, trebuia să se grăbească, trebuia s-o ia la goană – dar rămase pe loc, acolo unde se afla, fără să se poată hotărî. Ceva îl ținutua locului, dar nu știa ce.

Glasul înăbușit tot se mai auzea de dincolo, din cabinet. Era o conversație telefonică foarte lungă.

Bastian își dădu seama că tot timpul se uitase fix la cartea pe care o avusese în mână domnul Korean-der și care acum se găsea pe fotoliul de piele. Îi era cu neputință să-și ia ochii de la ea. Avea impresia că din ea pornea un soi de forță magnetică ce-l atrăgea irezistibil.

Se apropie de fotoliu, întinse încet mâna, atinse cartea – și în aceeași clipă ceva înăuntrul său făcu „țac!“ – ca și cum s-ar fi închis o capcană. Bastian avea sentimentul nedeslușit că, odată cu atingerea cărții, începuse ceva irevocabil ce-și va urma cursul de-aci înainte.

Ridică volumul și-l privi pe toate părțile. Era legat în mătase arămie și lucea când era înclinat într-o parte sau alta. Răsfoindu-l în grabă, văzu că textul era tipărit cu două feluri de litere. Nu părea să conțină poze, avea în schimb inițiale mari și minunat ilustrate. Uitându-se încă o dată mai bine la scoarțe, descoperi pe ele doi șerpi, unul deschis și unul închis la culoare, mușcându-și unul altuia coada și alcătuind astfel un oval. Iar în oval era scris, cu litere ciudate, întortocheate, titlul:

POVESTEA FĂRĂ SFÂRȘIT

E un lucru tare misterios cu pasiunile omenești, iar în cazul copiilor totul se petrece la fel ca și în cazul adulților. Cei copleșiți de o pasiune n-o pot explica, iar cei ce nu au trăit niciodată ceva asemănător nu pot înțelege. Există oameni care își pun în joc viața pentru a cuceri un pisc. Nimeni, nici chiar ei înșiși nu pot explica limpede de ce. Alții se ruinează pentru a câștiga inima unei persoane care nici nu vrea să știe de ei. Iar alții se distrug, fiindcă nu pot rezista plăcerilor mâncării – sau ale băuturii. Unii își cheltuiesc întreaga avere pentru a câștiga la jocurile de noroc, sau jertfesc totul de dragul unei idei fixe ce nu se poate realiza niciodată. Alții cred că nu pot fi fericiți decât în altă parte decât locul unde se află, și călătoresc toată viața prin lume. Iar câțiva nu-și găsesc liniștea până ce n-au devenit puternici. Pe scurt există tot atâtea pasiuni cât și oameni.

În cazul lui Bastian Balthasar Bux, pasiunea sa erau cărțile.

Cine n-a petrecut o după-amiază întreagă cu urechile încinse și cu părul zbârlit aplecat deasupra unei cărți, citind și iar citind, și uitând de lumea din jurul său, și nebăgând de seamă că-i e foame sau frig...

Cine n-a citit niciodată pe ascuns sub plapumă, la lumina unei lanterne de buzunar, fiindcă tata sau mama sau vreo altă persoană grijulie a stins lumina pe motivul bine intenționat că acum trebuie să dormi, căci mâine te scoli devreme...

Cine n-a vărsat niciodată lacrimi amare, fie pe față, fie în ascuns, fiindcă o poveste minunată se sfârșea și urma despărțirea de personajele alături de care luaseși parte la atâtea aventuri, fiindte iubite și admirate ce îți stârniseră îngrijorări și speranțe, și fără a căror prezență viața părea dintr-odată goală și lipsită de sens...

Cine nu cunoaște nimic din toate acestea din proprie experiență nu va putea înțelege ceea ce făcu Bastian acum.

Se uita ținută la titlul cărții, simțind cum îl lua ba cu frig, ba cu cald. Da, asta era, la asta visase de atâtea ori și asta își dorise de când fusese cuprins de pasiunea sa: O poveste care să nu se sfârșească niciodată! Cartea tuturor cărților!

Trebuia să aibă cartea, fie ce-o fi, cu orice preț!

Cu orice preț? Era ușor de spus! Chiar dacă ar fi putut să ofere mai mult decât cele trei mărci și cincisprezece pfenigi din banii de buzunar ce-i avea la el – urâciosul domn Koreander îi dăduse de înțeles cât se poate de limpede că nu-i va vinde nicio singură carte. Iar de un dar nici nu putea fi vorba. Chestiunea era lipsită de orice speranță.

Și totuși Bastian știa că nu poate pleca fără acea carte. Îi era limpede că nici nu venise încoace decât anume pentru ea, îl chemase în mod misterios pentru că voia să ajungă la el, pentru că de fapt fusese dintotdeauna a lui!

Bastian trase cu urechea la murmurul ce se mai auzea și acum din cabinet.

Dintr-odată, fără să-și dea prea bine seama ce face, ascunse cartea sub paltonul său, strângând-o cu amândouă brațele la piept. Apoi o porni, mergând de-a-năratelea, spre ușa prăvăliei, nelăsând nicio clipă cealaltă ușă din ochi, cea spre cabinet. Cu băgare de seamă apăsă pe clanță, nu trebuia să se audă clinchet de clopoței, de aceea deschise ușa de sticlă doar atât cât să se strecoare prin ea. Încetișor și cu precauție închise apoi ușa pe dinafară.

Abia după aceea începu să alerge.

Caietele, manualele școlare și penarul din ghiozdan săltau și clămpăneau în tactul pașilor săi. Simțea junghiuri sub coaste, dar alerga mai departe.

Ploaia îi curgea peste obraz și pe spate în jos pe sub guler. Umezeala și frigul pătrundeau prin haine. Bastian nu simțea însă nimic. Îi era foarte cald, dar nu numai din cauza alergatului.

Conștiința lui care mai înainte, în prăvălioară, nici nu crâcnise, se deșteptase dintr-odată. Toate motivele, atât de convingătoare mai înainte, i se păreau acum cu totul neplauzibile și se topeau ca oamenii de zăpadă la răsuflarea unui balaur ce scuipe foc.

Furase! Era un hoț!

Ceea ce făcuse el era chiar mai grav decât un furt obișnuit. Cartea era cu siguranță unică și de neînlocuit. Precis că fusese cea mai scumpă comoară a domnului Koreander. Era cu totul altceva să furi unui violonist vioara sa fără pereche sau unui rege coroana sa, decât să iei bani dintr-o casă de marcat.

Și pe când alerga, strângea la piept pe sub palton cartea. Nu voia s-o piardă, oricât de mult l-ar fi costat. Era tot ce mai avea pe lume.

Căci acasă, firește, nu se mai putea întoarce acum.

Încercă să și-l închipuie pe tatăl său cum ședea și lucra în camera cea mare transformată în laborator. În jurul lui se aflau zeci de mulaje de ghips ale unor danturi, căci tata era tehnician dentar. Bastian nu se întrebase de fapt niciodată dacă tata își făcea munca cu plăcere. Acum îi trecea pentru prima dată prin minte, dar de-aici înainte n-avea cum să-l mai întrebe.

Dacă s-ar duce acum acasă, tata ar ieși din laborator în halatul său alb, ținând poate în mână o dantură din ghips, și l-ar întreba: „Te-ai și întors?“ „Da“, ar spune